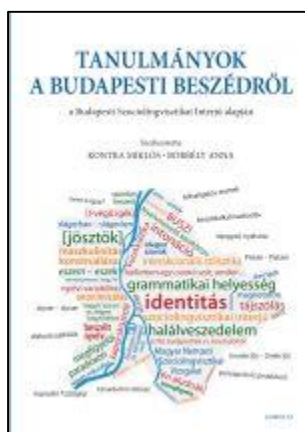

Kontra Miklós – Borbély Anna (szerk.)

Tanulmányok a budapesti beszédről a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú alapján (Jenei Kamilla)

GONDOLAT KIADÓ. BUDAPEST. 2021. 355 OLDAL

Tanulmányok a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú alapján

A Kontra Miklós és Borbély Anna szerkesztésében megjelent kötet a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú (BUSZI) kutatásainak eredményeit mutatja be, ezen kívül részletes tájékoztatást nyújt a kutatás előkészületeiről, nehézségeiről, a kutatási módszerekről, így a tanulmányokon túl ezek háttérét is igyekszik megvilágítani. A kötetben helyet kapó tanulmányok a BUSZI sokszínűségét jelzik, hiszen több perspektívából és többféle területről kiválasztott kutatások kerültek a válogatásba. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú korpusza a nyelvészet több területének is lehetőséget adott a vizsgálatokra. Bár a BUSZI elsősorban a budapesti nyelvhasználatot

helyezte a fókuszába, ez nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy más, nem a főváros nyelvállapotát érintő kutatásoknak is iránymutatásul szolgálhasson.

A kötet szerkezetét tekintve két fő részre tagolódik: a *Bevezető tanulmányok* fejezetei legfőképpen a BUSZI alapvető elveit foglalják össze, a kutatás menetét tárgyalják. Az *Elemzések* című második rész a kutatás elméleti anyagát összegzi: a fejezetek a nyelv különböző szintjein és különböző perspektívákból mutatják be a BUSZI eredményeit.

A *Bevezető tanulmányok a Budapesti élőnyelvi kutatások* (Kontra Miklós) című fejezettel kezdődik (59–69), amelynek bevezetésében a szerző az *élőnyelv* fogalmát definiálja, így határozva meg az erre irányuló kutatások – ezzel a BUSZI – alapját: ez nem szűkül le csupán a beszélt nyelvre, amely az élőnyelven belül mint alkategória helyezkedik el. A nyelv és a beszédváltozatok eltérő kutatási diszciplínáit (például leíró nyelvészet, generatív nyelvészet, dialektológia) ismertetve mutat rá az élőnyelvkutatás fő sajátosságára – amely a más szempontokat előtérbe helyező vizsgálatoktól elhatárolja –, a spontán beszéd tanulmányozására. Négy pontban határozza meg a kutatás célkitűzését: (1) Egy olyan beszélt nyelvi korpusz kialakítása, amely rámutat(hat) a budapesti társadalmi rétegek diverzitására a beszéd szempontjából; (2) a beszédváltozatok stílusvizsgálata, ennek kapcsán pedig

(3) egy olyan adattár létrehozása, amely (4) biztos alapul szolgálhat a nyelvi változás elkövetkezendő kutatásainak. A BUSZI így szociológiailag értelmezhető vizsgálatként valósulhatott meg. A nyelv és a beszéd kutatása során a mintavétel mikéntje vált lényeges ponttá, hiszen a cél egy, a valóságot reprezentáló adattár létrehozása volt: ennek megvalósítása az adatgyűjtés módszerével, ennek véletlenszerűségével vált kivitelezhetővé. 1987-ben 50 interjút készítettek kvótamintával (10 tanárral, 10 egyetemistával, 10 bolti eladóval, 10 gyári munkással és 10 szakmunkástanulóval), ez a BUSZI-2 vizsgálat. 1988–89-ben 200 interjú készült egy budapesti reprezentatív mintát használva, vagyis a minta tagjai (az adatközlők) nem, életkor és iskolai végzettség szempontjából pontosan megfeleltek az akkori budapesti felnőttlakosságnak. A 200 fős vizsgálat nevei: BUSZI-3 és BUSZI-4. Ebben a könyvben főként a BUSZI-2 elemzése olvashatók. A szerző az adatgyűjtés során felmerülő problémaként tárgyalja a megfigyelői paradoxont, illetve az ennek kiküszöbölésére alkalmazott technikákat. Ezen kívül ismerteti az elicitáció kutatási módszerét a BUSZI-ban, amelynek lényege, hogy olyan adatok gyűjtésére is lehetőség nyíljon, amelyekhez egyébként természetes írott vagy beszélt nyelvi korpuszokból nem lehetne hozzájutni: ilyen példaként említi a kontextus toldalékválasztásra tett befolyásoló hatását. Zárásként a kutatás nyelvi normától eltérő változatokra fókuszáló irányát részletezi, ezzel összefüggésben érintve a hiperkorrekció és a stigmatizáció előfordulását.

A *Bevezető tanulmányok* című első rész további fejezetei, *A Budapesti Szociolingvisztikai Interjú kódolási rendszeréről* (Reményi Andrea Ágnes) (70–82), *A Budapesti Szociolingvisztikai Interjú* (Váradi Tamás) (83–105), *Átlagos mondathossz a BUSZI-2-ben?* (Kontra Miklós) (106–107), illetve *Interjúzás, lejegyzés és kódolás a BUSZI-2-ben* (Borbély Anna – Bartha Csilla) (108–142) a BUSZI módszertani kérdéseit helyezik középpontba, tehát bemutatják, hogyan jöhetett létre a kutatás, az ehhez szükséges adatok, illetve miként zajlott ezek feldolgozása.

Az *Elemzések a Hangtan* fejezeteivel kezdődik. Az első tanulmány *Van-e Budapesten zárt é?* (Hattyár Helga – Kontra Miklós – Vargha Fruzsina Sára) címmel (147–164) a BUSZI zárt é-re irányuló vizsgálatait, a vizsgálatok módszereit részletezi. Az alapvető cél az é-zők nyelvi háttérének a feltárása volt. Az adatgyűjtéshez fejhallgatós tesztet alkalmaztak: ennek során az adatközlőknek arra kellett válaszolniuk, hogy a zárt é-s, illetve a nyílt e-s alak között van-e jelentésbeli különbség a *hëgyës – hëgyes* és az *értëm – értëm* szópárokban. A vizsgálat 7 fő szempont szerint zajlott, amelyek a következők voltak: 1. az olyan adatközlők elkülönítése, akik percepciójuk szerint a zárt é-s és nyílt e-s alakot elkülönítik; 2. a budapestiek és a bevándorlók közötti különbségek (nem, életkor és foglalkozás tekintetében); 3. a független változók szerepe a zárt é és nyílt e megkülönböztetésében; 4. a nyelvi háttér befolyása a bevándorlók esetében; 5. nyelvi háttér befolyása a budapestiek esetében; 6. annak a lehetőségnek a megállapítása, hogy vannak-e „zárt é-t és nyílt e-t ismerő” adatközlők, valamint 7. a percepció és a produkció viszonya. A szerzők felhívják a figyelmet arra, hogy a címben szereplő kérdés megválaszolásához feltétlenül szükséges az adatközlőket (beszélőket) jellemző független változók, illetve a percepció és a produkció (külön-külön, illetve együttes) vizsgálata, továbbá elengedhetetlen a megfelelő mintavétel: ezeket a tényezőket a BUSZI korpusza biztosította. A kutatás eredményei szerint el lehet különíteni az adatközlők között a zárt é-t és a nyílt e-t ismerőket. Az eredmények szerint az életkornak nincs hatása, ezzel szemben a nemnek szignifikáns hatása van,

viszont a bevándorlás is befolyásoló tényező lehet: a bevándorlók esetében ez – a budapesti adatközlőkkel szemben – a nyelvi háttérnek is köszönhető. A kontextuális stílusok adatai nem az elvártaknak feleltek meg: a beszéd informális jellege nem egyenesen arányos azzal, hogy a beszéd vernakuláris (vagyis *é-ző*).

A hangtant érintő másik fejezet, *Az / variabilitása öt foglalkozási csoportban. Kutatások a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú beszélt nyelvi korpuszában* (Borbély Anna – Vargha András) (165–184), az / hanggal kapcsolatos változatokra irányuló kutatást foglalja össze a BUSZI beszélt nyelvi korpusza alapján. A fejezet a bevezetésében az / hangot nyelvtörténeti szempontok mentén tárgyalja, ezzel rámutat arra, hogy az ómagyar kortól kezdődően jellemző a hang variabilitása: az ómagyar korban meghatározott fonetikai helyzetben az / félhangzós *u*-vá, *ü*-vé vokalizálódott a szó hangrendjének megfelelően, így hozott létre a megelőző magánhangzóval együtt diftongust – ez azonban csak szórványosan jelentkezett, és csak meghatározott fonotaktikai helyzetben. Az / variabilitásának magyarázata a fonetikai jellemzőivel függ össze, amelyeket a fejezet részletesen tárgyal. Az / variabilitását a legújabb szociolingvisztikai kutatások társadalmi jelentésűnek feltételezik: a fejezet ennek ismertetésével vezeti be a BUSZI az / variabilitására irányuló kutatását. A formális / kiesésére fókuszáló vizsgálatban 50 adatközlő 5 különböző foglalkozási csoportból vett részt: a kutatás eredményei a beszélői csoportok heterogenitására mutatnak rá, egyúttal azonban arra is, hogy a formális /-kiesés összefügg a vizsgált foglalkozási csoportokkal.

Az *Alaktan* rész első fejezete „*Abban a farmerba nem mehetsz színházba*”. A (bVn) variabilitásának vizsgálata a BUSZI tesztfeladataiban (Mátyus Kinga – Bokor Julianna – Takács Szabolcs) (187–200) a (bVn) toldalék változó használatának befolyásoló tényezőit (társadalmi háttér, stílus) igyekszik feltárni. A toldalék [bVn] változata a sztenderdként feltételezhető, míg a [bV] nem sztenderdként: a tanulmány szerzői a két típus váltakozásának megfigyelése mellett olyan elemzésre törekedtek, amely rávilágíthat arra is, hogy e váltakozások esetében van-e következetesség, és ha igen, milyen tényezők váltják ezt ki. Szempontként érintették továbbá az előfeszítés (vagyis van-e befolyása az ingadozó toldalékolású tövek esetében a megelőző szó toldalékának az adott fő toldalékának a magánhangzójára) lehetséges hatását a váltakozó toldalékolásra nézve. A kutatáshoz a BUSZI-2 tesztfeladatos adatait elemezték. A (bVn) változó használatát 5 foglalkozási csoportban vizsgálták. A kutatás során két módszert alkalmaztak, hogy megállapítsák, összefügg-e a használt változatok aránya az adatközlő társadalmi státuszával: a Kruskal–Wallis-tesztet, illetve a keresztábrás elemzést – az előbbi eredményei szerint a gyári munkásokra jellemzőbb a nem sztenderd változat használata, míg az utóbbi esetében nem volt kimutatható szignifikáns különbség. A kutatás másik kérdése arra fókuszált, hogy a tesztfeladatok befolyásolják-e azt, hogy mely változatot választják az adatközlők. Egyfelől arra keresték a választ a sztochasztikus homogenitás vizsgálatával, hogy a feladattípusokban kapott sztenderd változatok arányai megegyeznek-e. Másrészt a BUSZI-2 korábbi adatait felhasználva összehasonlító vizsgálatot végeztek a (bVn) változó megjelenésére vonatkozóan a tesztfeladatokban és az irányított beszélgetésekben. Az eredményeik azt mutatják, hogy a tesztfeladatokban gyakoribb előfordulású a sztenderd toldalékváltozat használata. A toldalékváltozat használatát a következetesség szempontjából is felmérték, ez a különböző társadalmi szempontok, illetve a feladatok típusa alapján

különböző eredményeket hozott. Mindez azt bizonyítja, hogy ezeknek a szempontoknak a hatása a következetességre nézve nem szignifikáns. Az előfeszítés vizsgálatakor a *farmer* szavas itemekben a szerzők a következőket találták: *Ebben a farmer... [ben: 60%, ban: 40%] jól nézel ki vs. Abban a farmer... [ban: 61%, ben: 39%] jól nézel ki.*

Az alaktan tárgykörébe tartozó másik fejezet, a *Két morfológiai változó variabilitásának statisztikai és szociokognitív elemzése a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú beszélt nyelvi korpuszban* (Borbély Anna) (205–225) a *-nák/-nék* rag, illetve a *jöttök ~ jöszök* szópár sztenderd és nem sztenderd váltakozását ismerteti a beszélő státuszának és a beszédhelyzet formalitásának a szempontjából, kísérletet téve egy statisztikailag megragadható rendszerszerűség reprezentálására. A tanulmány a nyelvi változás korai kutatásainak szemléltetésével kezdődik, amely a labovi hagyományra tekint vissza, majd a nyelvi változás kortárs kutatásait illusztrálja – utóbbi esetben az Eckert által meghatározott három hullámot részletezi, amelyek során olyan elméleti kereteket állítottak fel, amelyek a társadalmi jelentést megfoghatónak képzik el a szociolingvisztikai variációkban. Az első hullám elmélete az összefüggést a nyelvi változók és a makroszociológiai kategóriák között látta. A második hullám etnográfiai módszerekkel igyekezett feltárni a helyi alkategóriákat, amelyek a tágabb kategóriákban élnek, a harmadik hullám során felállított elmélet pedig a variabilitást mint a nyelv alapvető jellemzőjét tárgyalta, amely így egy társadalmi szemiotikai rendszerként értelmezhető. Ezt követően a szaliens változók fogalma kerül előtérbe, amelyhez a szerző Jensen definícióját használja. Ez alapján a változók a társadalmi értékek bizonyos helyhez társított nyelvi formáiból származhatnak – ennek bevonásával pedig egy szociokognitív irány is hozzáadódik a kutatáshoz. Az elméleti háttér felvázolásának zárásaképpen a sztenderd nyelvi ideológiát ismerteti, ezzel vezetve be a kutatás középpontjába helyezett *(-nék)* toldalék eltérő használatát (és megítélését: a *[nék]* a sztenderd, míg a *[nák]* a nem sztenderd változat) és a *(jöttök)* variabilitását. A szerző a konkrét kutatás bemutatása előtt a vizsgált morfológiai változókra vonatkozó szakirodalmat tekinti át. Kérdései arra irányultak, hogy a váltakozások jelölnek-e társadalmi rétegződést és kontextuális stílusokat, továbbá az adatközlők tudatosságára helyezte a hangsúlyt a változók tekintetében (vagyis a sztenderd nyelvi ideológia hatására). A kutatás korpuszául a BUSZI szolgált: az 50 adatközlő 5 társadalmi csoportból került ki.

A *Mondattan* nyitó fejezete *Az -e kérdőszó és a budapesti nyelvhasználat. Minta érték nélkül* (Kassai Ilona) (229–233) a BUSZI kvótainterjút vizsgálta az *-e* kérdőszó vonatkozásában. Ehhez a teszt szerű rész mondatkiegészítésre irányuló feladata szolgált korpuszként. Ennek alapján a kérdőszó mondatbeli helyének a nem norma szerinti elmozdulásáról lehet információt nyerni, ezen kívül a *vajon* kérdőszó hatása vizsgálható abban a tekintetben, hogy megjelenésével eltűnik-e az *-e* kérdőszó. A fő kérdés arra irányult, hogy az 5 foglalkozási csoportból kik választják (vagy nem választják) a normától eltérő helyen lévő *-e* kérdőszós alakot, illetve hogy a *vajon*-t tartalmazó kérdések esetében van-e példa a kérdőszó kihagyására. A kutatás adatai azt mutatják, hogy a foglalkozási csoport és az *-e* kérdőszó használata összefügg egymással. A *vajon*-t tartalmazó mondatok esetében pedig az *-e* kérdőszó kihagyásának az oka az, hogy a *vajon* is kérdőszó, így egy másik kérdőszó használata nem indokolt.

A másik mondattani fejezet *Loss of Agreement between Hungarian Relative Pronouns and their Antecedents* (Daniel Szeredi) címmel (234–246) a magyar főnévi vonatkozó névmásokat középpontba helyező kutatást ismerteti, amelynek alapja a BUSZI-2 korpusza. A kutatás fókuszába bizonyos mondattani és szemantikai jellemzők hatása került, amelyek e névmások használatában eltérő használatot alakíthatnak ki. A névmások vizsgálatát 5 társadalmi csoportból származó 50 adatközlő adata biztosította. A vizsgált szófajok használatáról a szerző megállapítja, hogy a köztük lévő választást három tényező irányítja: 1. a visszautalás tárgya (antecedens) élő-e, 2. a vonatkozó mellékmondat típusa, 3. az antecedens specifikussága. A sztenderd nyelvhasználat ennek alapján határozza meg a vonatkozó névmások (helyes) használatát. A kutatás arra irányul tehát, hogy az eltérő társadalmi csoportból való adatközlők milyen mértékben igazodnak a vonatkozó névmások használatakor a sztenderd által helyesként minősített változatokhoz. Az eredmények azt mutatják, hogy az *amely* használata egyre ritkább, és az adatközlők olykor archaikusnak minősítették; az *ami*-vel kapcsolatban pedig azt lehet megállapítani, hogy további kutatások szükségesek ahhoz, hogy minél pontosabb kép rajzolódhasson ki az adatközlők nyelvi attitűdjéről.

A *Szókincs* tárgykörébe tartozó *Szócsinálás (A motiváció szerepe egy ismeretlen tárgy megnevezésében)* (Kontra Miklós) fejezet (249–258) ugyancsak a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú vizsgálatát mutatja be: az adatközlőknek egy számukra ismeretlen tárgyat (mai nevén: *kapocskiszedő*) kellett megnevezniük. A kutatásban 50, öt különböző társadalmi csoportból kijelölt adatközlő vett részt. A vizsgálat három szakaszban történt: először úgy kellett megnevezni a tárgyat, hogy akkor látták először, másodjára a terepmunkás mutatta be a tárgy működését, harmadszor pedig először azokat a lexémákat nevezték meg, amelyek várhatóan felhasználhatók a tárgy megnevezésében (ezek a *tűzőgép* és a *kapocs* voltak, amelyeket a terepmunkás mutatott fel számukra), és csak ezután kellett a konkrét tárgyat megnevezni. A kutatás tehát az elnevezés kialakulásának folyamatát vizsgálta: a szerző az ezzel kapcsolatos megközelítések tárgyalása után – amelyek elsősorban nem tudatos folyamatokként írják le a megnevezés lépéseit – azt állapítja meg, hogy a vizsgálatban a saussure-i értelemben vett motiváció növekedett, tehát az adatközlők egyre tudatosabban próbáltak megnevezést adni a tárgynak. A kutatás tehát a vizsgált szó esetében a spontán névadás folyamatait, illetve az ezzel összefüggésben álló szemantikai motivációt helyezte a fókuszba.

A *Stílus* fejezetét a *Stílus a szociolingvisztikában, stílus az interakcióban. Nyelvi variabilitás és társas jelentések a szociolingvisztika társas-konstruktivista stílusvizsgálatában* (261–296) című írás alkotja (Bartha Csilla – Hámori Ágnes). A szerzők a stílus kutatás magyar vonatkozású történeti előzményeit mutatják be (strukturalista alapú, „hagyományos” funkcionalista, illetve a funkcionális-kognitív irányzat), így vezetve be a kutatás elméleti hátterét, amely az előbbi megközelítésekkel szemben a nyelvi variabilitást, illetve a társadalmi struktúra és a társas interakció összefüggéseit is előtérbe helyezi. A stílus kutatás szociolingvisztikai irányának két fő tendenciája írható le: a variacionalista és objektivista, illetve az interakcionális és a társas konstruktivista. A társas konstruktivista megközelítés a stílust a társas valóság létrehozásának eszközeként (az interakcionális stilisztika terminusával: „styling”), e gyakorlatokat az egyéni identitás és a társas viszonyok dinamikus konstruálásának a keretében vizsgálják. Az elméleti háttér ismertetését követően a kutatás bemutatása következik: ez a BUSZI 14

interjúján alapszik, amelyekből a stílus vizsgálatának céljából három tematikus részt emeltek ki a szerzők. Nem csupán a szokásos nyelvi szinteket vizsgálták, hanem konverzációs jelenségekre is kitértek, és rámutattak arra, hogy ezeknek is van stilisztikai relevanciája: a nyelvi szintek egymással összefüggnek, így a jelentésképzésben együttesen vesznek részt. Az interjúban megfigyelhető „társalgási stílus” a beszélgetések kezdetén alakult ki: ez részben változatlan maradt, részben pedig átalakult. A stílus sokfélesége bizonyos témákhoz kapcsolódóan volt jelen (ilyen a halálveszély, a kisebbségekre vonatkozó témák, illetve a magánéleti témakör), ezeket a nyelvhasználat számos tartományában egyszerre lehetett megfigyelni. A téma függvényében a diskurzusjelölők is változtak: egyrészt az előbb említett témaköröknél volt magasabb a számuk, különösen érdekes azonban, hogy milyen funkcionális változásokat lehetett megfigyelni: a biográfiai részeknél a kommunikációs szervező diskurzusjelölők váltak gyakorivá (*hát és tehát*), az etnikai és a halálveszély esetében pedig a pragmatikai-interakciós diskurzusjelölők (például *szóval, úgyhogy*). A szerzők a társas stratégiák közül a tanulmány fókuszát jelentő arcvédő és -megjelenítő stratégiákat emelik ki. Összefoglalva a szerzők megállapítják, hogy a jelen kutatás is a stílus interakcionális szociolingvisztikai elemzésének a relevanciáját bizonyítja, illetve a fejezet kitekintő részében olyan további fogalmakat ismertetnek, amelyek a stílus vonatkozásában különösen lényegesek: ilyen a Gumperz által meghatározott repertoár, illetve Vertovec szuperdiverzitás-fogalma.

A *Diskurzus* fejezet írásának a címe: *A beszédmódok dinamikája az interakcióban: a beszédalkalmazkodás-elmélet lehetőségei a társas nyelvhasználat vizsgálatában* (Bartha Csilla – Hámori Ágnes) (299–311). Ez a munka a stílus kutatásának történeti ismertetése után az elméleti keretet tárgyalja, amely a társas konstruktivista szociolingvisztikához kapcsolódik, központi szerepbe pedig a beszéd- és stílusalkalmazkodás jelenségeit helyezi. A beszédalkalmazkodás-elmélet lényege, hogy az interakciós partnerek hozzáigazítják a beszédüket a címzethez (vagy ahhoz a beszédmódhoz, amelyet neki tulajdonítanak): de mindez nem csak egy címzetre korlátozódhat, az alkalmazkodás irányulhat például a hallgatóság, a jelenlévők felé. Az elmélet a nyelvre interakcióként tekint, így a társalgást a nyelvhasználók és a szövegek interakciójának tartja: ebből következően az alkalmazkodás, illetve divergencia jelentéshordozó aktusokká válnak. A szerzők a BUSZI-ban a beszédalkalmazkodást a terepmunkások nyelvhasználatán keresztül vizsgálták: arra keresték a választ, hogy más-más adatközlőkkel készített interjúkban van-e jelentős eltérés egy-egy terepmunkás beszédmódjában. Az írás ezen túlmenően a beszédalkalmazkodás dinamizmusát is érinti: ezt jogi diskurzusok vizsgálatán keresztül prezentálja.

A *Varia* első fejezetében, a *Megjegyzések a BUSZI-2-beli nyelvi bizonytalanságról* (Kontra Miklós) (315–324) a szerző Labov vizsgálatai alapján a nyelvi bizonytalanság típusait ismerteti: a manifeszt bizonytalanságot, amely során a beszélő bizonytalansága nyílt, tehát ezt elismeri, illetve a látens bizonytalanságot, amely a valós nyelvhasználat és az erről való vélekedés eltérését mutatja. A BUSZI kutatásában a nyelvi bizonytalanságot két teszttel tanulmányozták: egy magnetofonos teszttel, amelyben a lejátszott szópárok (összesen 8) esetében a helyes alakváltozatot kellett kiválasztania az adatközlőnek, a másik tesztben pedig arra kellett válaszolnia, hogy ő maga melyik alakot használja. A kutatás eredményei szerint eltérő szópárok esetében más-más a bizonytalanság aránya, továbbá az

adatközlők társadalmi státusza befolyásolja a nyelvi bizonytalanságukat is. A *Varia* másik fejezete, a *Mustra a BUSZI-2 kétdimenziós tesztadataiból* (Kontra Miklós) (325–332) négy független változót vizsgált a BUSZI-2 szóbeli mondatkiegészítő feladataiban. Ennek alapján a legjelentősebb hatása a foglalkozásnak volt, olykor azonban az életkor, a nem, illetve a bevándorlás is befolyással lehet a nyelvhasználatra nézve.

A kutatások eredményei a budapesti nyelvállapotról rajzolnak képet, ám ezek további vizsgálatok alappillérei lehetnek. A hagyományos elméleti kereteken túlmutató új szociolingvisztikai megközelítések bevonása pedig tágabb perspektívát nyithat a budapesti nyelvi állapot elemzésének, mintegy iránymutatásul szolgálva a leendő kutatásoknak – ehhez pedig támaszként szolgálnak a módszertani kérdéseket tárgyaló, a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú előkészületeit ismertető fejezetek. Mindezek jól illusztrálják azt, hogy a BUSZI korpusza a nyelv minden szintjén lehetőséget biztosított a vizsgálatokra, így jelentőségét az is alátámasztja, hogy nem csupán egy részterületre korlátozódó nyelvi adattárat hoztak létre, hanem a kutatások széles körének nyitottak teret, illetve adtak iránymutatást is.

Jenei, Kamilla: Studies based on the Budapest Sociolinguistic Interview

Az írás szerzőjéről

Jenei Kamilla

egyetemi hallgató
Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest
kamilla.jenei7[kukac]gmail.com